

tublid töölased mehed saavad, aga mitte selle peale, kui palju mehel raha ja varandust, ehk kas tal hädad lohta on. Aga ta naene peab tööd tegema ja leiba teenida aitamaks; ta ei pea mitte seda armama, et ta selle pärast mehele läheb, nagu peaks siis abielus hädad põlme vidama ja meest oma eest tööd teha lastma. Kõige parem põli on see, et inimene truuste oma lohus taidab ja tööd teeb. Seisma ja laiska elu pidama ei ole Jumal kedagi inimest ilma loonud.

Kui peremees abieluse tabab heita, siis ärgu keelatu teda leegi. Kui ta ise hoolikas inime on ja see naeste rahwas ta, seda ta tabab wõtta, miks ei peaks ta siis mitte paari minema? Niisama on lugur, kui sulane, kes tubli, auus ja tödhas mees, tabab paari heita. Miks peaks teda keelutama seda tegemast? Mitugi peremeest, kes naeste mehi sulaseks widadawad, on minule ütelnud, et naesega sulased palju paremad ja usnamad tödmebed on kui poisimehest sulased. Dõsest hulkumist nende juures leida ei ole, waid nad magawad rahuliste oma naese juures sängis ja tõusewad hommiku õigel ajal üles tööle. Paha himu ja kiimalus neid ei wõewa ega aja rumalaid tempa ega roppu nalja tegema. Ühte poisist ja ühte tüdrukut on peremehele ilma waja, eks wõi mees poisiks ja naene tüdrukus olla? Kui naesel just wäikest last ei ole talitada, mis ju alati ei ole, siis wõib ta tööd teha. Tüdrukul ja poisil on igal ühel oma sängi tarwis, abielu rahwas on ühest sängist küll, see on ta oma jagu tulu, sest ruumi on wähem waja. Kui mehel oma toanurk on, eks ta siis wõi oma naesega siäl elada? Pääle selle ei jõe ju sulased igaweste sulaseks, waid enamiste ilma saab sulasest lord jälle ise peremees. Mis sest siis wiga, kui ta juba sulasepõlmes on abieluse heitnud? Niisama wähe asja on wabadikkudel, moonakatel ja muudel sõrmalistel inimestel asja poisimeheks jääda. Ka nemad wõiwad tööd teha; küll nad omale nii palju ära orjavad, et läbi wõiwad saada.

Ülem asi abieluse-heitmise juures aga olgu see, et paari-minejad endid läbi katsumad, kas nad ka üks teist armastawad. Ilma armastuseta ei ole abielu midagi wäärt

ja wõib peagi pörgu-elus saada. Kui abielulised teine teisega näatlemad ja kiskwad, nagu kass ja koer, siis ei ole nende elu enam abielu waid häbielu. Niisuguse elu eest hoitab armastus teine teise wasta: Armastus annab andeks, armastus on kannatlik, armastus ei oksi tüli, waid püüab rahulikult elada, armastus kiskub ka abieluse-heitmisel seisuse waheseinad maha. Armastus teeb abielu ka waeluses paradiisi-elus. Armastus ajab ka usnaste tööd tegema abitaasa ja laste hääks. Armastus abielu rahwa keskel on ka Jumala kass. Seda kassab püha kiri. Kui meie wanemad armastusest üksi abieluse heitumad, siis täitumad nad sellega Jumala kassu. Ei ole hädä, et inimene üksi on, ütleb püha kiri.

Kui pere-woeg ehk pere-tütar tabab saunamehe lopsuga paari heita, siis ärgu keelatu seda mitte. Ärgu pondagu armastusele tõet eite, kui paari-heitjad mõlemad lõbulikud inimesed on. Kui wanematel jõudu on, miks ei wõi nad oma last waelsemaga paari heita lasta? Nad wõiwad ju siis wäimeest ehk minijat küllalt awitada ja toetada, et nad peagi oma jalale jõuawad. Niisugune wanem ei rõõmusta, kui näeb, et lapse kätt hästi kaitseb! Kui aga wanematel jõudu ei ole, siis peab noor paar ise oma usinusega katsuma halsjalle oksale saada. See on ju üks lõik, kas inime wäene on poisimehe ehk tüdrukus põlmes wõi abielus. Kui inimene õnnelises abielus elab, siis on waelus weel tervem lenda, sest üks trööstib teist hädas. Minu arwamine on siis: tehtagu inimestele õige hõlbaks abieluse heita ja ärgu keelatu neid mitte. Kui meesterahwas umbes kaks-kümme aastat wana, siis wõib ta paari heita; naesterahwas wõib seda juba pääle lugemist (leeri) warsti teha.

Weel on mull pulmade pärast sõna ütelda. Tihti teeb abieluse heitem noor paar toredad pulmad ja kututab selle tarwis palju ära. Aga seda ei oleks sugugi tarwis, sest mitte pulmad ei tee pruutpaari abielu rahwaks, waid laulatamine teeb seda. Wõib ju tultwate ja lõprade seas pulma päemal rõõmus olla, aga tarwis ei ole see just mitte. Kulutagu noor paar raha, mis ta pulmade eest ära annaks,